

Rovaniemen kaupungin suositus mobiililaitteiden käytöstä päiväkodeissa, kouluissa ja lukioissa

Taustaa:

Lasten ja nuorten älylaitteiden käyttöön kouluissa ja päiväkodeissa tarvitaan nykyistä selkeämmät yhdessä sovitut pelisäännöt. Rovaniemen Lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjausryhmän ohella useat kaupungin toimielimet ovat ottaneet kantaa asiaan (sivistyslautakunta, nuorisovaltuusto, lapsi- ja lapsiperheneuvosto ja vanhusneuvosto). Tässä yhteydessä on päätetty laatia kaikkia kaupungin päiväkoteja, kouluja ja lukioita koskeva suositus.

Hallitus antoi puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntin aikana koskevan esityksen perusopetuslain muuttamiseksi 30.12.2024. Esityksen mukaan oppituntien aikana puhelinten tai muiden mobiililaitteiden käyttö olisi pääsääntöisesti kielletty ja sallittu vain tietyin edellytyksin. Oppilas saisi jatkossa käyttää puhelintaan tai mobiililaitettaan oppitunnilla vain opettajan tai rehtorin luvalla oppimistarkoitukseen tai oman terveyden hoitoonsa.

Rovaniemen kaikilla peruskouluilla ja lukioilla on käytössä yhteinen työrahasuunnitelma, joka on päivitetty tälle lukuvuodelle. Osana työrahasuunnitelmaa on myös kaikille yhteiset järjestyssäännöt, missä käynnököiden käytöstä on kirjattu seuraavasti:

Käytän mobiililaitteitani häiriöttömästi ja vastuullisesti. Noudatan koulun henkilökunnan antamia ohjeita laitteiden käytöstä liittyen aikaan ja paikkaan. Säilytän laitettani häiriötä aiheuttamattomassa tilassa (äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä) omassa laukussani tai henkilökunnan määrittelemässä paikassa, kun se ei ole käytössä, esimerkiksi oppituntien ja koulun tilaisuuksien aikana.

Hallituksen esitystä mukaillen, Rovaniemen kaupunki on laatinut seuraavan suosituksen päiväkoteihin, peruskouluihin ja lukioon. Esiopetukseen sovelletaan perusopetuslakia sekä sen säädöksiä ja määräyksiä, ja tätä suositusta sovelletaan myös varhaiskasvatuksessa Rovaniemellä.

Suositus mobiililaitteiden käytöstä:

Mobiililaitteet ovat laitteita, jotka ovat suunniteltu kannettaviksi ja käytettäviksi liikkeellä ollessa. Tähän käsitteeseen kuuluvat muun muassa:

- Älypuhelimet: Puhelimet, joissa on edistyneitä ominaisuuksia, kuten internet-yhteys, sovellukset ja kosketusnäyttö.
- Tabletit: Suuremmat kuin älypuhelimet, mutta silti kannettavat laitteet, joissa on kosketusnäyttö ja usein näppäimistö.
- Kannettavat tietokoneet: Pienikokoiset tietokoneet, jotka ovat helposti mukana kuljetettavia.

- Älykellot: Ranteessa pidettävät laitteet, jotka voivat seurata terveyttä, ilmoituksia ja muita toimintoja.
- E-lukijat: Laitteet, jotka on suunniteltu erityisesti sähköisten kirjojen lukemiseen.

1. **Oppitunnit ja muut koulut tilaisuudet (mm. juhlat):** Puhelimen käyttö on kielletty, ellei opettaja anna erillistä lupaa sen käyttöön opetukseen liittyvässä tarkoituksessa.
2. **Välitunnit ja ruokailut:** Suositellaan, että välituntien aikana oppilaiden omia puhelimia saa käyttää vain välttämättömien henkilökohtaisten asioiden hoitamiseen (esim. yhteydenotto huoltajaan). Ruokailun aikana puhelimen käyttö on kielletty.
3. **Poikkeukset:** Puhelimen käyttö voi olla sallittua terveydellisistä syistä (esim. diabeteksen seuranta), jos asiasta on sovittu erikseen koulun kanssa.
4. **Häiritsevä käyttö ja toimenpiteet:** Jos oppilas käyttää puhelinta järjestyssääntöjen vastaisesti, opettaja tai rehtori voi ottaa laitteen haltuun oppitunnin ajaksi ja palauttaa sen koulupäivän päätyttyä.

Perustelut:

- Edistää sosiaalisten taitojen kehittymistä kun oppilaat voivat keskittyä enemmän vuorovaikutukseen toistensa kanssa.
- Parantaa keskittymistä ja vähentää opetushäiriöitä.
- Vahvistaa opiskelurauhaa ja turvallista oppimisympäristöä.
- Edistää opiskelijoiden yhdenvertaisuutta ja suojaa heidän perusoikeuksiaan.
- Välitunneilla oppilaat voivat keskittyä enemmän fyysiseen aktiivisuuteen, kuten leikkeihin ja urheiluun, mikä edistää terveyttä ja hyvinvointia.
- Hillitsee sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa kiusaamista ja muita kouluaihana tapahtuvia epäsuotuisia ilmiöitä kuten tupakatuotteiden kauppaamista.

Päiväkodin johtajan tai koulun rehtorin on mahdollista arvioida lapsen mobiililaitteen käytön yksilöllinen tarve. Tällöin oppilas voi käyttää puhelinta apuvälineenä pystyäkseen osallistumaan opetukseen tai lapsen edun sitä muutoin vaatiessa.

Tämä suositus on voimassa kunnes hallituksen esittämä lakiuudistus on käsitelty ja lainvoimainen.